

Bilag 1 - Undersøgelselementer i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets nærmere undersøgelse for parallelsamfundsproblematikker på folkeskoleområdet

Undersøgelselementer

Undersøgelselementerne er en række elementer, der indgår i en nærmere undersøgelse, som Styrelsen for Undervisning og Kvalitet foretager i forhold til de skoler, der er udtaget i de indledende indikatorbaserede screeninger i tilsynet med parallelsamfundsproblematikker.

Kommuner, hvis skole(r) er udtaget til nærmere undersøgelse, skal redegøre for forekomsten af hændelser relateret til de enkelte undersøgelselementer, samt for hvorledes der arbejdes med at forebygge og håndtere eventuelle parallelsamfundsproblematikker på de konkrete skoler. Kommunernes redegørelse samt bilag lægges sammen med de databaserede indikatorer og styrelsens viden om skolen i øvrigt til grund for beslutning om udtagelse til egentligt tilsyn.

I redegørelsen skal kommunerne redegøre for følgende undersøgelselementer:

- 1. Vold mod skolens personale
- 2. Sociale underretninger
- 3. Marginaliserede elever
- 4. Omfanget af snyd ved prøver
- 5. Omfang og begrundelser for iværksættelse af disciplinære foranstaltninger.
- 6. Øvrige forhold, der kan indikere mulige parallelsamfundsproblematikker

1. Vold mod skolens personale

Tal fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) viser, at hver femte lærer i grundskolen i 2016 har været udsat for vold inden for det seneste år, og at hver fjerde folkeskolelærer er blevet truet. Vold mod

en skoles personale, herunder også trusler om vold, kan finde sted på alle skoler og er problematisk, uanset om en skole har udfordringer relateret til parallelsamfund. Når elever enten udøver vold eller kommer med trusler om vold, kan det påvirke undervisningsmiljøet og lærernes psykiske arbejdsmiljø negativt, ligesom det kan være et udtryk for sociale udfordringer blandt eleverne, herunder bl.a. udfordringer der kan relateres til, at eleverne indgår i et parallelsamfund.

2. Sociale underretninger

Underretninger til de sociale myndigheder foretaget af skolens personale om en eller flere af skolens elever kan være tegn på alvorlige trivselsproblemer. Dette gælder selvsagt, hvis en skole har et meget stort antal underretninger. Modsat kan et meget lavt antal eller ingen underretninger også være en udfordring, hvis det er et udtryk for, at skolens fagpersoner ikke er opmærksomme på og opfylder deres skærpede indberetningspligt.

Alvorlige trivselsproblemer kan udspringe af vidt forskellige forhold, herunder også af, at elever føler sig eller reelt er marginaliserede og/eller er udsat for omfattende negativ social kontrol og dermed har mistet eller er i risiko for at miste tilhørsforholdet til det omkringliggende samfund og dets værdier.

3. Marginaliserede elever

Hvis der er mange elever på en skole eller i en klasse, som føler sig marginaliserede, kan det være tegn på en bevægelse væk fra fællesskabet i klassen, på skolen og i det omkringliggende samfund. En sådan bevægelse kan skabe grobund for parallelsamfund (jf. ”Parallelsamfund i Danmark”, Økonomisk Analyse nr. 30, februar 2018), om end det oftest ikke vil være en tilstrækkelig eller udløsende faktor i sig selv.

Marginaliserede elever defineres som elever, der har mistet eller er i risiko for at miste tilhørsforholdet til fællesskabet i klassen, på skolen og i fritidslivet. Dette kan tage flere former, herunder kulturel marginalisering og socioøkonomisk marginalisering. I relation til tilsyn med parallelsamfund er kulturel marginalisering særligt væsentlig. Denne giver sig, jf. Rambølls litteraturstudie fra 2016 ”Viden om risiko og beskyttelsesfaktorer for børn og unge i udsatte familier”, udtryk i form af unge (her elever), der oplever forskel på værdier i skole og hjem (evt. udmøntet i form af negativ social kontrol), der kan have sproglige barrierer, der ikke deltager i fritidsliv, der har lavt selvværd, der føler sig anderledes end andre, og som har en antisocial adfærd og øget risiko for at ende i kriminalitet.

4. Omfanget af snyd ved prøver

Omfanget af snyd til prøver kan sige noget om, i hvor høj grad eleverne på en given skole respekterer prøvereglerne og føler sig (fagligt) rustede til at gå til prøve. Det er muligt, at dette i nogle tilfælde har forbindelse til

den fysiske og mentale isolation fra det omgivende samfund, som eksisterer i et parallelsamfund, som følger egne regler, normer og værdier.

Styrelsen er opmærksom på, at et højt antal registreringer af snyd kan være et udtryk for, at skolen er meget opmærksom på dette ved udformningen og afholdelsen af prøver. Derfor ses der også på skolens praksis og tilgang i forhold til snyd.

5. Omfang af og begrundelser for iværksættelse af disciplinære foranstaltninger over for elever.

Hvis en skole bortviser mange elever, kan det være et udtryk for, at skolen har udfordringer i forhold til mange alvorlige overtrædelser af ordensreglerne i eller uden for undervisningen. Det kan være tegn på, at der er udbredt uro på skolen, hvilket kan have betydning for undervisningsmiljøet. En sådan uro på skolen kan eventuelt skyldes udbredte parallelsamfundsproblematikker blandt skolens elever.

Der henvises til fremme af god orden i folkeskolen (BEK nr. 697 af 23. juni 2014), idet bekendtgørelsen fastsætter, at den enkelte skole kan anvende følgende foranstaltninger:

- 1) *Eftersidning i op til 1 time*
- 2) *Udelukkelse fra undervisningen i indtil 1 uge*
- 3) *Overflytning til en parallelklasse på samme afdeling ved samme skole*
- 4) *Overflytning til en klasse på tilsvarende klassetrin på en anden afdeling ved samme skole*
- 5) *Overflytning til en klasse på tilsvarende klassetrin på en anden skole i kommunen*

Redegørelsen for undersøgelselementet ”Omfang af og begrundelser for iværksættelse af disciplinære foranstaltninger over for elever” skal indeholde alle de tilfælde, hvor skolen har gjort brug af en eller flere af ovenfor nævnte foranstaltninger.

Styrelsen er opmærksom på, at der kan være forskellig praksis på skolerne i forhold til iværksættelse af foranstaltninger. Dette vil blive taget i betragtning, når styrelsen vurderer den samlede besvarelse.

6. Øvrige forhold, der kan indikere parallelsamfundsproblematikker

Kommunen skal i redegørelsen herudover angive omfang og evt. beskrivelse af øvrige forhold, der kan indikere risiko for parallelsamfundsproblematikker på skolen. Disse forhold kan være:

- Selvvalgt opdeling blandt eleverne på skolen på baggrund af etnicitet, kultur, religion eller lignende.
- Udøvelse af racisme eller racistiske ytringer blandt eleverne.
- Udøvelse af negativ social kontrol på skolen, eller uden for skolen omfattende skolens elever.
- Vold mellem skolens elever.
- Uvedkommende færdsel på skolens område.

- Elever omfattet af bander og/eller bandekonflikter.
- Salg eller indtag af ulovlige stoffer på skolens område.

Skolen bedes oplyse alle forhold, som kan være relevante for en vurdering af parallelsamfundsproblematikker på skolen.